

NOTEIKUMI
Ilūkstē

2020.gada 30.novembrī

Nr.2/2020
(prot. Nr.18, 3.§)

**Kārtība, kādā Ilūkstes novada pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
var norakstīt valdījumā esošos ilgtermiņa ieguldījumus**

Izdoti saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 14.panta pirmās daļas 2.punktu,
otrās daļas 3.punktu, 21.panta pirmās daļas 19.punktu,
Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma
2. panta 1.punktu, 3.pantu, 5.pantu, 5¹ pantu,
Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumiem Nr.87
„Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”,
Ministru kabineta 21.10.2003. noteikumiem Nr.585
„Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju”.

1. Noteikumi attiecas uz visām Ilūkstes novada pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām.
2. Par ilgtermiņa ieguldījumiem grāmatvedībā tiek klasificēti aktīvi, kurus iestāde plāno izmantot ilgāk par gadu, kā arī visu veidu aktīvi, kuru apmaksa paredzēta vēlāk nekā gadu pēc bilances datuma:
 - 2.1. nemateriālie ieguldījumi (licences, datorprogrammas, licences datorprogrammām);
 - 2.2. pamatlīdzekļi (tehnoloģiskās iekārtas, transportlīdzekļi, bibliotēku fonds, mākslas priekšmeti, datortehnika, biroja tehnika, pārējie iepriekš neklasificētie pamatlīdzekļi, bioloģiskie un pazemes aktīvi);
 - 2.3. ieguldījumu īpašumi - uzskaita zemi un būves, kuras paredzētas iznomāšanai (izņemot tās, kuras paredzētas iznomāšanai vispārējās valdības sektora struktūru ietvaros);
 - 2.4. bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai - bioloģiskie aktīvi, kurus plāno izmantot lauksaimnieciskajā darbībā.
3. Budžeta iestāde pārtrauc ilgtermiņa ieguldījuma atzīšanu un izslēdz to no uzskaites norakstot, atsavinot, nododot citai budžeta iestādei, konstatējot aktīva iznīcināšanu avārijas vai pretiesiskas darbības dēļ.
4. Ilgtermiņa ieguldījumu norakstīšanas iemesli var būt:
 - 4.1. kļuvuši lietošanai nederīgi vai fiziski bojāti,

- 4.2. no to izmantošanas nākotnē nav gaidāmi ekonomiskie labumi,
 - 4.3. morāli novecojuši,
 - 4.4. neatjaunojami bojājumi avārijas vai stihiskas nelaimes dēļ,
 - 4.5. konstruktīvā nolietošanās (kļuvuši nederīgi celtniecības darbu, iestāžu paplašināšanas, rekonstrukcijas un tehniskas pārkārtošanas rezultātā),
 - 4.6. atjaunošana nav ekonomiski lietderīga,
 - 4.7. nav iespējams realizēt vai nodot citām budžeta iestādēm no bilances uz bilanci.
5. Nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu un ieguldījuma īpašumu norakstīšana tiek veikta sekojošā kārtībā:
 - 5.1. Nekustamos īpašumus, neatkarīgi no objekta vērtības, izslēdz no bilances ar Ilūkstes novada domes lēmumu.
 - 5.2. Pārējos ilgtermiņa ieguldījumus izslēdz sekojoši:
 - 5.2.1. ja sākotnējā iegādes vērtība ir līdz EUR 3000,00 (trīs tūkstoši *euro* 00 centi) par vienību (komplektu) un bilances atlikusī bilances vērtība ir EUR 0,00 (nulle *euro* 00 centi), norakstīšanas aktu apstiprina iestādes vadītājs;
 - 5.2.2. ja sākotnējā iegādes vērtība ir līdz EUR 3000,00 (trīs tūkstoši *euro* 00 centi) par vienību (komplektu) un bilances atlikusī bilances vērtība pārsniedz 20 % no iegādes vērtības, noraksta ar Ilūkstes novada domes lēmumu;
 - 5.2.3. ja sākotnējā iegādes vērtība ir virs EUR 3000,00 (trīs tūkstoši *euro* 00 centi) par vienību (komplektu) neatkarīgi no bilances atlikušās vērtības, noraksta ar Ilūkstes novada domes lēmumu.
 6. Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu norakstīšanas aktu sastāda un paraksta ar rīkojumu nozīmēta komisija ne mazāk kā trīs darbinieku sastāvā un to paraksta materiāli atbildīgā persona. Aktu apstiprina iestādes vadītājs. Viens norakstīšanas akta eksemplārs tiek iesniegts grāmatvedībā.
 7. Komisijas pienākumi ir:
 - 7.1. iepazīties ar tehnisko dokumentāciju, grāmatvedības uzskaites datiem un citu svarīgu informāciju, ja tāda ir;
 - 7.2. veikt objekta apskati dabā, novērtēt to atjaunošanas vai tālākas izmantošanas iespējamību (nepieciešamības gadījumā izmantojot speciālistu vai ekspertu atzinumu);
 - 7.3. noskaidrot norakstīšanas konkrētos iemeslus (fiziskais, morālais nolietojums, rekonstrukcija, ekspluatācijas noteikumu pārkāpumi, avārijas u.c.);
 - 7.4. materiālo vērtību sabojāšanas vai pazaudēšanas gadījumā noskaidrot apstākļus un personas, kas ir atbildīgas par notikušo, un iesniegt priekšlikumus vadībai problēmas risināšanai un līdzekļu atgūšanai;
 - 7.5. noteikt derīgo mezglu, detaļu un citu materiālu tālākas izmantošanas iespējas, nepieciešamības gadījumā pieaicinot ekspertus, veikt to novērtēšanu pēc attiecīgā brīdī zemākas tirgus vērtības, kontrolēt šo detaļu izņemšanu no norakstāmā objekta;
 - 7.6. sagatavot un nodot apstiprināšanai iestādes vadītājam materiālo vērtību norakstīšanas aktus ar pielikumiem un slēdzieniem par iespējamo realizāciju, t.sk., nodošanu otrreizējās pārstrādes uzņēmumiem vai metāllūžņu savākšanas uzņēmumos, iznīcināšanu, utt..
 8. Norakstīšanas aktā, uzrāda informāciju par darījumu:
 - 8.1. rekvizīti (dokumenta sastādīšanas vieta, dokumenta nosaukums, datums);
 - 8.2. saimnieciskā darījuma apraksts un pamatojums:
 - 8.2.1. aktīva nosaukums,
 - 8.2.2. atrašanās vieta,

- 8.2.3. kadastra īpašuma NR un apzīmējums(ēkām un būvēm),
 - 8.2.4. inventāra numurs,
 - 8.2.5. iegādes (ekspluatācijā nodošanas) laiks,
 - 8.2.6. uzskaites vienības nosaukums,
 - 8.2.7. uzskaites vienību daudzums,
 - 8.2.8. sākotnējā vērtība,
 - 8.2.9. aprēķinātais nolietojums (amortizācija),
 - 8.2.10. atlikusī vērtība,
 - 8.2.11. darījuma pamatojums,
 - 8.2.12. izslēgšanas iemesls,
 - 8.2.13. papildus informācija- pielikuma dokumenti, kas apliecina izslēgšanas pamatojumu).
9. Norakstot no bilances nemateriālos ieguldījumus un pamatlīdzekļus, kuri kļuvuši nederīgi avārijas rezultātā, norakstīšanas aktam jāpievieno avārijas akta kopija, kā arī paskaidrojums par avārijas iemesliem un dokumenti par pasākumiem, kuri veikti pret vainojamām personām, ja tādas ir konstatētas.
 10. Pamatlīdzekļos ietilpstošo objektu izjaukšana (demontēšana) nav pieļaujama pirms norakstīšanas aktu apstiprināšanas un Ilūkstes novada domes lēmuma saņemšanas.
 11. Atsavinot ilgtermiņa ieguldījumus ir jāievēro ne tikai Ministru kabineta noteikumu Nr.87 nosacījumi, bet arī Publiskās personas mantas atsavināšanas likuma un ar to saistīto Ministru kabineta noteikumu, kā arī Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas. Ilgtermiņa ieguldījumu uzskaita kā atsavināšanai paredzētu, ja tas pašreizējā stāvoklī ir pieejams tūlītējai atsavināšanai un pakļauts normatīvajos aktos aktīvu atsavināšanas jomā noteiktajiem atsavināšanas nosacījumiem, tā lietderīgā lietošana ir pārtraukta un tā atsavināšana ir ticama.
 12. Ilgtermiņa ieguldījuma atsavināšanu uzskata par ticamu, ja ir spēkā šādi nosacījumi:
 - 12.1. tiem pašreizējā stāvoklī ir jābūt pieejamiem tūlītējai atsavināšanai;
 - 12.2. tie ir pakļauti normatīvajos aktos noteiktajiem atsavināšanas nosacījumiem;
 - 12.3. to lietderīgā lietošana ir pārtraukta;
 - 12.4. to atsavināšana ir ticama.
 13. Ja ir izpildīti visi šie nosacījumi, pamatojoties uz pieņemto lēmumu par attiecīgā ilgtermiņa ieguldījuma atsavināšanu, to atlikušajā vērtībā jāpārklasificē apgrozāmo līdzekļu sastāvā.
 14. Mežaudzes, kurām pārdod cirsmas tiesības, neizslēdz no uzskaites un nepārklasificē krājumu sastāvā.
 15. Ja ilgtermiņa ieguldījumi tiek nodoti bez atbildības citai budžeta iestādei, norakstīšanas aktam pievieno Ilūkstes novada domes lēmuma kopiju, parakstītu nodošanas un pieņemšanas aktu. Iestāde, kura nodod ilgtermiņa ieguldījumu, sagatavo izziņu ar informāciju par ilgtermiņa ieguldījuma uzskaiti (ekspluatācijā nodošanas datums, sākotnējā vērtība, aprēķinātais nolietojums, vērtības samazinājums, pamatlīdzekļa piederība uzskaites kategorijai, lietderīgās lietošanas laiks, attiecīga norāde un vērtība, ja pamatlīdzekļa vērtība sākotnēji atzīta nākamo periodu ieņēmumos).
 16. Ja notikusi pamatlīdzekļu iznīcināšana vai bojāšana prettiesiskas darbības rezultātā, iestādei jāveic visi nepieciešamie pasākumi radīto zaudējumu atgūšanai:
 - 16.1. jāiesniedz iesniegums tiesībsargājošajām institūcijām lietas ierosināšanai;
 - 16.2. jāceļ civilprasības tiesā par zaudējumu atlīdzināšanu un jāveic citas darbības zaudējumu atgūšanai.

17. Iznīcināto vai bojāto ilgtermiņa aktīvu izslēdz no uzskaites pēc attiecīgo dokumentu iesniegšanas tiesībsargājošās institūcijās un likvidācijas akta sastādīšanas, atzīstot izdevumus ilgtermiņa aktīva uzskaites (atlikušajā) vērtībā.
18. Ja saņemts rakstisks atteikums lietas ierosināšanai vai iestāde nav iesniegusi prasību tiesā un šāds lēmums ir juridiski pamatots, tad bojātā vai iznīcinātā ilgtermiņa aktīva uzskaites vērtības apmērā atzīst attiecīgus, jo nav pamata pamatlīdzekļu sarakstā turēt neesošus pamatlīdzekļus.
19. Gadījumā, ja šī kārtība netiek ievērota, ja ir pieļauta nesaimnieciska attieksme pret materiālajām vērtībām, vainīgās personas, kuras pēc likuma ir atbildīgas par iestādes mantas un naudas līdzekļu saglabāšanu, likumā noteiktā kārtībā saucamas pie atbildības.

Domes priekšsēdētājs

Stefans Rāzna